

116

Beschikking van de Minister van Justitie van 27 april 1989, houdende plaatsing in het Staatsblad van de tekst van het IJkreglement (Stb. 1939, 664), zoals dit laatstelijk is gewijzigd bij koninklijk besluit van 25 april 1989, Stb. 115

De Minister van Justitie,

Gelet op Artikel II van het koninklijk besluit van 25 april 1989, Stb. 115;

Besluit:

de tekst van het IJkreglement (Stb. 1939, 664), zoals dit laatstelijk is gewijzigd bij koninklijk besluit van 25 april 1989, Stb. 115, in het Staatsblad te plaatsen als bijlage bij deze beschikking.

's-Gravenhage, 27 april 1989

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Uitgegeven de *achtentwintigste* april 1989

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Tekst van het IJkreglement, zoals deze luidt na de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 25 april 1989 (Stb. 115) tot wijziging van het IJkreglement (Stb. 1939, 664) en het Eenhedenbesluit 1981 (Stb. 605)

§ 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

Maten, gewichten, meet- en weegwerktuigen moeten behoren tot een van de navolgende onder A-E onderscheiden categorieën:

A. Lengtematen:

- a. de lengtematen van 0,5, 1, 1,5, 2, 3, 4, 5 of een geheel veelvoud van 5 meter;
 - a.1. de meetsjablonen voor flessen met een inhoudsaanduiding;
 - b. andere lengtematen dan de onder a en a.1 genoemde, voor zover deze aantoonbare voordelen hebben ten opzichte van die maten, dan wel bestemd zijn voor doeleinden, waarvoor die maten niet toereikend zijn.

B. Inhoudsmaten:

- a. de cilindrische maten van 0,01, 0,02, 0,05, 0,1, 0,2, 0,5, 1, 2, 5, 10, 20 en 50 liter;
- b. de glazen maten van 2000, 1000, 500, 250, 100, 50, 25, 10 en 5 milliliter;
- c. de drinkglazen, bekers, kruiken, flessen, karaffen en het vaatwerk, voorzien van een inhoudsaanduiding;
- d. andere inhoudsmaten dan de onder a-c genoemde, voor zover deze aantoonbare voordelen hebben ten opzichte van die maten, dan wel bestemd zijn voor doeleinden, waarvoor die maten niet toereikend zijn.

C. Gewichten:

- a. de gewichten voor gewone weging van 50, 25, 20, 10, 5, 2 en 1 kilogram, 500, 200, 100, 50, 20, 10, 5, 2 en 1 gram;
- b. de gewichten voor fijne weging van 25, 20, 10, 5, 2 en 1 kilogram, 500, 200, 100, 50, 20, 10, 5, 2 en 1 gram, 1000, 500, 200, 100, 50, 20, 10, 5, 2 en 1 milligram;
- c. andere gewichten dan de onder a en b genoemde, voor zover deze aantoonbare voordelen hebben ten opzichte van die gewichten, dan wel bestemd zijn voor doeleinden, waarvoor die gewichten niet toereikend zijn.

D. Meetwerktuigen:

- a. de meetwerktuigen voor lengtemeting;
- b. de meetwerktuigen voor oppervlaktemeting;
- c. de melkmeetemmers van 30 en 20 liter, niet voorzien van een aftap- of afloopinrichting;
- d. de gasmeters;
- e. andere meetwerktuigen voor volumemeting dan onder c en d bedoeld,
 - een en ander met uitzondering van:
 - 1°. de meetwerktuigen voor meting van de lengte van personen, in hoofdzaak bestaande uit een voetstuk, een geleidebalk met schaalverdeling en een langs die balk verplaatsbaar schuifstuk (militiematen);
 - 2°. de meetwerktuigen voor meting van de diepgang van schepen, in hoofdzaak bestaande uit een glazen buis met schaalverdeling, bevestigd aan een inrichting met twee, door doken bepaalde vaste punten, met behulp waarvan de afstanden tussen een in de buis ontstane

waterspiegel en elk van die twee punten kunnen worden gemeten (toestel voor meting van de diepgang van schepen);

3°. de meetwerktuigen voor bepaling van vervoerskosten en daartoe mede ingericht voor meting van de lengte van de door een vervoermiddel afgelegde weg (taxameters);

4°. de meetwerktuigen voor volumemeting van vloeistoffen, in hoofdzaak bestaande uit een maatglas met schaalverdeling en een aan het benedeneinde van dat glas verbonden kraan (kraanmaten);

5°. de meetwerktuigen voor volumemeting van vloeistoffen, wat betreft het voor de meting bestemde gedeelte in hoofdzaak bestaande uit een in twee gelijke delen verdeelde holle plug en een daarbij behorend huis met vul- en aftapopening (meetkranen);

6°. de meetwerktuigen voor volumemeting van een verbruikte of geleverde hoeveelheid water (watermeters);

7°. de gasmeters, wat betreft het gedeelte dat bestemd is voor de meting van het doorgestroomde gasvolume in hoofdzaak bestaande uit een gedeeltelijk in een vloeistof wentelende trommel dan wel uit een of meer in een vloeistof gedompelde en zich bewegende meetklokken (natte gasmeters).

E. Weegwerktuigen:

- a. de niet-automatische weegwerktuigen;
- b. de automatische weegwerktuigen.

Artikel 1a

1. Het bepaalde in de artikelen 2 tot en met 23 geldt niet ten aanzien van de meetwerktuigen, bedoeld in artikel 1, onder D, onder 1° tot en met 7°.

2. Het ten aanzien van meetinstrumenten bepaalde in de artikelen 2 tot en met 23 geldt uitsluitend ten aanzien van de kilowattuurmeters, aangewezen in artikel II van het koninklijk besluit van 5 februari 1970 (Stb. 33).

Artikel 1b

Ten aanzien van de in artikel 1, onder hoofd A., onder a.1, aangewezen maten geldt artikel 6, zevende lid, onder b, van de IJkwet (Stb. 1989, 10) niet.

Artikel 2

1. De maten, gewichten, meet- en weegwerktuigen en meetinstrumenten moeten zodanig zijn ingericht, dat zij geen aanleiding tot misleiding of misvatting kunnen geven. Zij moeten een doelmatige vorm hebben, uit voor het doel geschikte grondstoffen van goede hoedanigheid zijn vervaardigd, aan de eis van goed werk voldoen en in goede staat van onderhoud verkeren; zij moeten zodanig zijn samengesteld, dat ijkmerken en afkeuringsmerken gemakkelijk kunnen worden aangebracht en niet zonder beschadiging kunnen worden verwijderd.

2. Onze Minister stelt ter uitvoering van het eerste lid nadere bepalingen vast, waarbij de in artikel 1 onderscheiden maten, gewichten, meet- en weegwerktuigen en de meetinstrumenten zo nodig nader worden omschreven; hij stelt voorts eisen vast ten aanzien van de meet- en weegeigenschappen en kan nadere voorschriften geven, welke voor een doelmatig gebruik van de maten, gewichten, meet- en weegwerktuigen en meetinstrumenten bevorderlijk zijn, alsmede omtrent het aanbrengen van ijkmerken.

3. De maten, gewichten, meet- en weegwerktuigen en meetinstrumenten mogen geen aanduidingen van andere dan de bij of krachtens artikel 1 van de IJkwet erkende meeteenheden dragen; de aanduiding van decimale veelvouden en delen van de erkende meeteenheden op vorenbedoelde voorwerpen moet overeenstemmen met het bij of krachtens artikel 4 van de IJkwet bepaalde.

4. De maat- en gewichtsaanduidingen die op de maten, gewichten, meet- en weegwerktuigen en meetinstrumenten voorkomen, bestaan hetzij uit een getal, gevolgd door de naam of de aanduiding van een erkende meeteenheid of van zijn decimale veelvoud of deel, vastgesteld bij of krachtens de artikelen 1 en 4 van de IJkwet, hetzij uit een getal, gevolgd door het bij of krachtens die artikelen voor de betrokken erkende meeteenheid of zijn decimale veelvoud of deel vastgestelde symbool, dan wel uit een getal alleen.

5. Onze Minister kan in afwijking van het derde lid bepalen dat in door hem aangewezen gevallen en met inachtneming van door hem gestelde regelen voorwerpen als in het derde lid bedoeld behalve de in dat lid bedoelde aanduidingen ook aanduidingen van andere dan de erkende meeteenheden mogen dragen.

Artikel 3

1. Maten, gewichten, meet- en weegwerktuigen en meetinstrumenten, welke wegens hun samenstelling of in verband met het doel, waarvoor zij zijn bestemd, enigerlei beperking in hun gebruik of in de wijze van meten of wegen vereisen, moeten een opschrift dragen, waaruit van die beperkte bestemming blijkt, behoudens voor zover Onze Minister anders bepaalt.

2. Onze Minister is bevoegd dienaangaande nadere voorschriften te geven.

Artikel 4

Alle bij of krachtens de IJkwet voorgeschreven aanduidingen en opschriften op maten, gewichten, meet- en weegwerktuigen en meetinstrumenten moeten duidelijk, ondubbelzinnig en duurzaam zijn.

§ 2. Voorschriften betreffende het uitsluitend gebruik van bepaalde maten, gewichten, meet- en weegwerktuigen en meetinstrumenten en omtrent de wijze van opstelling en gebruik

Artikel 5

1. Maten, gewichten, meet- en weegwerktuigen en meetinstrumenten mogen uitsluitend worden gebruikt voor metingen en wegenen overeenkomstig hun bestemming.

2. Drinkglazen, bekers, kruiken, flessen, karaffen en vaatwerk, waarop een inhoudsaanduiding voorkomt – met uitzondering van flessen als bedoeld in het derde lid – mogen uitsluitend worden gebruikt als hulpmiddel voor het verstrekken van hetgeen zij bevatten.

3. Een fles, voorzien van een inhoudsaanduiding en van het EEG-teken, bedoeld in artikel 1 van het Besluit EEG-tapmaatflessen (Stb. 1978, 584), mag uitsluitend worden gebruikt:

a. – te zamen met een meetsjabloon, die blijkens zijn bestemming bij die fles past – ter bepaling van de hoeveelheid vloeistof, die in die fles wordt afgeleverd;

b. – anders dan met een meetsjabloon als bedoeld onder a – als hulpmiddel voor het verstrekken van hetgeen die fles bevat.

4. Een meetsjabloon als bedoeld in artikel 1, onder hoofd A., onder a.1, mag uitsluitend worden gebruikt ter bepaling van de hoeveelheid

vloeistof in een fles als bedoeld in het derde lid, waarbij die meetsjabloon blijkens zijn bestemming past.

5. Voor weging van edele metalen, parels, edelgesteenten of munten moet worden gebruik gemaakt van gewichten voor fijne weging en weegwerktuigen voor fijne of speciale weging.

6. Weegwerktuigen voor grove weging mogen uitsluitend worden gebruikt:

a. voor het bepalen in postkantoren van de vervoerkosten van postpakketten;

b. voor het bepalen, op terreinen van ondernemingen tot exploitatie van middelen van openbaar vervoer, van de vervoerkosten van goederen;

c. voor het wegen in mortelfabrieken van asfaltbeton, betonmortel, metselspecie en soortgelijke produkten, alsmede voor het in die fabrieken bij de vervaardiging van die produkten wegen van de materialen, waaruit die produkten worden samengesteld.

Artikel 6

1. Metingen of wegingen met een meet- of weegwerktuig of meetinstrument, waarbij de wijze van opstelling van belang is voor de nauwkeurigheid van de meting of weging, mogen slechts worden verricht, indien het meet- of weegwerktuig of meetinstrument volgens aanwijzing van een daartoe aanwezige inrichting op de juiste wijze is opgesteld.

2. Meet- en weegwerktuigen als bedoeld in het eerste lid, aanwezig op plaatsen van verkoop aan particulieren van goederen, die bij de maat of het gewicht worden verkocht, moeten volgens aanwijzing van de daartoe aanwezige inrichting juist zijn opgesteld.

3. Weegwerktuigen moeten, alvorens daarmee gewogen wordt, onbelast in de juiste evenwichtsstand worden gebracht, indien de evenwichtsstand van het onbelaste weegwerktuig van belang is voor de juistheid van het weegresultaat.

4. Weegwerktuigen, aanwezig op plaatsen, bedoeld in het tweede lid, moeten onbelast in de juiste evenwichtsstand verkeren.

5. Meet- en weegwerktuigen, aanwezig op plaatsen, bedoeld in het tweede lid, moeten zodanig zijn opgesteld, dat de koper de aanwijzing van het betrokken meet- of weegwerktuig onbelemmerd kan waarnemen.

§ 3. Van het keuren en justeren

Artikel 7

Van keuring zijn vrijgesteld de onder hoofd B, letter c, van artikel 1 genoemde inhoudsmaten.

Artikel 8 (vervallen)

Artikel 9

1. Alle in artikel 1 vermelde voorwerpen, met uitzondering van de gewichten, vermeld onder hoofd C van dat artikel, zijn vrijgesteld van de herkeuring, bedoeld in artikel 11, vierde lid, onder a, van de IJkwet.

2. De herkeuring van gewichten geschiedt telkens in aaneensluitende tijdvakken van vier jaar, te rekenen vanaf 1 januari 1987.

Artikel 10 (vervallen)

Artikel 11

De gemeentebesturen stellen aan de ijkinstelling op haar verzoek ten behoeve van de herkeuring, bedoeld in artikel 11, vierde lid, onder a, van de IJkwet, lokalen beschikbaar, die daartoe overeenkomstig door Onze Minister te stellen regelen geschikt zijn.

Artikel 12

Voorwerpen, welke ter voldoening aan het bepaalde in artikel 11, vierde lid, onder a, van de IJkwet ter herkeuring worden aangeboden, moeten, om te worden goedgekeurd, in zodanige toestand verkeren, dat mag worden verwacht, dat zij aan de in of krachtens dit Reglement gestelde eisen tot de volgende herkeuring kunnen voldoen.

Artikel 13 (vervallen)

Artikel 14

1. Bij het onderzoek van maten geldt, voor zover niet door Onze Minister anders is bepaald, als maatstaf hun afmeting of volume bij 20° C.
2. Bij het onderzoek van gewichten geldt hun massa, bepaald op de grondslag van een volumieke massa van 8000 kg/m³.
3. Bij het onderzoek van meet- en weegwerktuigen geldt, voor zover niet door Onze Minister anders is bepaald, als maatstaf hun aanwijzing van gemeten of gewogen hoeveelheid in het temperatuurgebied, waarin zij bestemd zijn om te worden gebruikt.

Artikel 15

De ter herkeuring aangeboden gewichten worden bij die herkeuring gejusteerd, mits dit kan geschieden door in een daarvoor bestemde opening in het gewicht een voor dat gewicht geschikt materiaal toe te voegen of materiaal dat zich in die opening bevindt, weg te nemen en mits de massa niet meer afwijkt van die, welke het gewicht behoort te bezitten, dan 1/100 van deze massa bij de gewichten van 100 gram en daarboven en 1/50 van deze massa bij de gewichten van 50 gram en daarbeneden.

Artikel 16

1. De aanvraag tot toelating van het model van een maat, gewicht, meet- of weegwerktuig of meetinstrument dient schriftelijk bij de ijkinstelling te worden ingediend.
2. Degene die een aanvraag tot toelating van een model van een meet- of weegwerktuig of meetinstrument indient, is verplicht de ijkinstelling in de gelegenheid te stellen zoveel exemplaren van een naar het model vervaardigd meet- of weegwerktuig of meetinstrument te onderzoeken als de ijkinstelling voor een deugdelijk toelatingsonderzoek nodig oordeelt.
3. In geval van toelating van het model moet de aanvrager daarvan voorts een door de ijkinstelling te bepalen aantal van de bij de aanvraag tot toelating overgelegde tekeningen en beschrijvingen kosteloos ter beschikking van de ijkinstelling stellen.

Artikel 16a (vervallen)

Artikel 17 (vervallen)

§ 4. IJkmerken, afkeuringsmerken en de verklaring, bedoeld in artikel 13 van de IJkwet

Artikel 18

1. Het model van het, uit twee delen bestaande ijkmerk, bedoeld in artikel 13, eerste lid, van de IJkwet, is:

a. voor zover het betreft het eerste deel, het kenmerk van de ijkinstelling of de ijkbevoegde die de keuring of de herkeuring heeft verricht;

b. voor zover het betreft het tweede deel, het merk van goedkeuring.

2. Het kenmerk, bedoeld in het eerste lid, onder a, is een in een kader gevat vierkant, onderverdeeld in 16 gelijke vierkanten, waarin merkingen zijn aangebracht. Dit kenmerk is:

a. voor zover het betreft de ijkinstelling, het teken dat is weergegeven in bijlage I bij dit besluit;

b. voor zover het betreft een ijkbevoegde: het voor hem ingevolge artikel 26b, derde lid, van de IJkwet vastgestelde teken.

3. Het merk van goedkeuring, zowel bij de keuring als bij de herkeuring te bezigen, bestaat uit de laatste twee cijfers van het jaartal van het lopende jaar, gevat in een kader van de vorm die is weergegeven in bijlage II bij dit besluit.

Artikel 19 (vervallen)

Artikel 20

1. Het model van de afkeuringsmerken, bedoeld in de artikelen 13, derde lid, 16, tweede lid, en 29c, tweede lid, van de IJkwet is een gelijkzijdige driehoek waarin is opgenomen het vierkant dat behoort tot het kenmerk van de ijkinstelling of de ijkbevoegde die het afkeuringsmerk aanbrengt.

2. Ten aanzien van het in het eerste lid bedoelde kenmerk is artikel 18, tweede lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 21 (vervallen)

Artikel 22

1. Op milligramgewichten van 20, 10, 5, 2 en 1 milligram, die bij de keuring of de herkeuring zijn goedgekeurd, worden wegens hun afmetingen geen ijkmerken aangebracht; ten aanzien van die voorwerpen wordt het aanbrengen van ijkmerken vervangen door de afgifte van een gewaarmerkte verklaring.

2. Op andere milligramgewichten dan die in het eerste lid bedoeld wordt wegens hun afmetingen in geval van goedkeuring bij de keuring slechts het deel van het ijkmerk, bedoeld in artikel 18, eerste lid, onder a, aangebracht en worden in geval van goedkeuring bij de herkeuring geen ijkmerken aangebracht; ten aanzien van die voorwerpen wordt het aanbrengen van het tweede deel van het ijkmerk bij de keuring en het aanbrengen van ijkmerken bij de herkeuring vervangen door de afgifte van een gewaarmerkte verklaring.

3. Op andere gewichten dan die, bedoeld in het eerste en tweede lid, wordt wegens hun afmetingen in geval van goedkeuring bij de herkeuring alleen het deel van het ijkmerk, bedoeld in artikel 18, eerste lid, onder b, aangebracht.

Artikel 23

1. De gewaarmerkte verklaring, bedoeld in artikel 22, eerste en tweede lid, wordt gesteld op een enveloppe, waarin de milligramgewichten aan de aanbieder worden teruggegeven, nadat die enveloppe met het merk van goedkeuring, bedoeld in artikel 18, eerste lid, onder b, is verzegeld.

2. In die gewaarmerkte verklaring worden vermeld:

- a. het aantal en de soort van de gewichten;
- b. de naam en de woonplaats van de eigenaar;
- c. de naam van de ijkinstelling of de ijkbevoegde die de keuring of de herkeuring heeft verricht;
- d. de datum waarop de herkeuring is geschied.

De verklaring wordt gewaarmerkt door degene die de werkzaamheden verbonden aan de keuring of de herkeuring in feite heeft verricht.

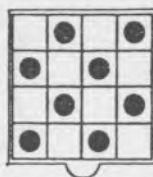
§ 5. Slotbepaling

Artikel 24

Dit reglement kan worden aangeduid als «IJKreglement».

Bijlage I bij het IJkreglement

Kenmerk bedoeld in artikel 18, tweede lid, onder a

Bijlage II bij het IJkreglement

Kader voor het merk van goedkeuring, bedoeld in artikel 18, derde lid

